

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

Кафедра китайської філології

Курсова робота з китайської філології

на тему:

**ОСОБЛИВОСТІ ВИРАЖЕННЯ СУБ'ЄКТИВНОСТІ ТА
ОБ'ЄКТИВНОСТІ В КИТАЙСЬКІЙ МОВІ**

Студентки групи Кит 06-22

факультету сходознавства

денної форми навчання

Освітньої програми

Східна філологія: китайська мова і

література, переклад, методика

навчання

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.065 Східні мови

та літератури (переклад включно),

перша – китайська

Прозви Анни Олександрівни

Науковий керівник:

доц. Малинюк І.В.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ СУБ'ЄКТИВНОЇ ТА ОБ'ЄКТИВНОЇ МОДАЛЬНОСТІ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ.....	7
1.1. Поняття категорії модальності в сучасній китайській мові.....	7
1.2. Специфіка категорії суб'єктивної та об'єктивної модальності в китайській мові.....	11
Висновки до 1 розділу.....	15
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ВИРАЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ СУБ'ЄКТИВНОСТІ ТА ОБ'ЄКТИВНОСТІ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ.....	17
2.1. Вираження суб'єктивних і об'єктивних модальних значень у китайській мові за допомогою лексико-граматичних засобів.....	17
2.2. Роль модальних дієслів у вираженні суб'єктивного і об'єктивного модального значення в китайській мові.....	17
2.3. Використання модальних часток для вираження суб'єктивного і об'єктивного модального значення в китайській мові.....	19
Висновки до 2 розділу.....	21
ВИСНОВКИ.....	22
摘要.....	23
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	25

ВСТУП

Китай є однією з найбільших країн світу, що швидко розвиваються у всьому світі. Розуміння особливостей китайської мови є важливим для поглибленого аналізу її культури, соціальних процесів і політичної діяльності.

Останніми роками в усьому світі зріс інтерес до китайської мови та культури через економічні та політичні аспекти, а також потенціал для співпраці з Китаєм у різних сферах.

З розвитком Інтернет-комунікації та соціальних мереж аналіз лінгвістичних характеристик стає все більш актуальним для розуміння сучасного китайського суспільства, його цінностей і установок.

Актуальність дослідження полягає в тому, що в умовах глобалізації та культурного розмаїття, порівняльний аналіз суб'єктивності та об'єктивності в китайській мові з іншими мовами відкриває нові можливості для дослідження унікальних культурних підходів до сприйняття та уяви світу. Такі дослідження можуть зробити вагомий внесок у розвиток міжкультурної комунікації та взаєморозуміння.

Метою цієї роботи є поглиблення розуміння мовних і культурних відмінностей у способах вираження думок і ставлень китайською мовою, а також сприяння лінгвістичних досліджень, міжкультурних комунікацій та практиці перекладу.

Метою даного дослідження є вирішення наступних **завдань**:

- вивчення поняття суб'єктивності та об'єктивності в контексті китайської мови та культури;
- проаналізувати лексичні, граматичні та синтаксичні засоби вираження предметності та предметності в китайській мові;

- вивчення використання модальних слів, виразів та ідіом для вираження суб'єктивності та об'єктивності на різних рівнях;
- порівняти засоби вираження суб'єктивності та об'єктивності в китайській мові із засобами вираження суб'єктивності та об'єктивності в інших мовах.

Предмет дослідження роботи - особливості вираження суб'єктивності та об'єктивності в китайській мові.

Матеріалом для дослідження слугували українські та китайські словники, публіцистичні та художні тексти, живі розмови, а також спеціально створені для дослідження українсько-китайські порівняльні конструкції.

Методи дослідження.

1. Аналіз тексту: аналізується з точки зору використання в них мовних засобів суб'єктивності чи об'єктивності. Цей метод дає змогу визначити частоту та контекст, у якому використовуються ці пристосування.
2. Когнітивне дослідження: аналізує, як вираження суб'єктивності та об'єктивності сприймаються та розуміються носіями китайської мови. Цей підхід передбачає експерименти з психолінгвістичними завданнями.
3. Порівняльний аналіз з іншими мовами: суб'єктивні та об'єктивні вирази в китайській мові порівнюються з виразами в інших мовах.
4. Вивчення культурних аспектів: Аналіз культурних норм і цінностей, які впливають на те, як китайська мова виражає суб'єктивність і об'єктивність. Беручи до уваги культурні аспекти, ми можемо краще зрозуміти виразну силу мови.

Практичне значення результатів дослідження: вони можуть мати важливі наслідки для лінгвістичної спільноти та для практичних

цілей у сферах міжкультурної комунікації, освіти та перекладу. Деякі з практичних аспектів включають:

1. Краще міжкультурне розуміння: розуміння того, як суб'єктивність і об'єктивність виражаються в китайській мові, може допомогти людям з різних культур краще зрозуміти менталітет і мовні особливості китайців. Це може покращити якість міжкультурного спілкування та зменшити кількість непорозумінь.
2. Покращений переклад: вивчаючи суб'єктивні та об'єктивні структури китайської мови, перекладачі можуть краще передавати інформаційний зміст, зберігаючи емоційне та культурне багатство тексту.
3. Використання в освіті: знання того, як виражати суб'єктивність і об'єктивність китайською мовою, є корисним для тих, хто вивчає китайську мову, оскільки це допомагає їм краще розуміти ці поняття та використовувати їх у власному мовленні.
4. Розвивайте культурне розуміння: вивчення цих аспектів китайської мови допомагає поглибити культурне розуміння китайського суспільства та цінностей, що може бути корисним при взаємодії з китайською культурою в різних сферах, таких як бізнес, дипломатія та туризм.
5. Заохочення до подальших досліджень: результати цього дослідження надихнуть інших дослідників на проведення подальших досліджень у цій галузі та розширення своїх знань про китайську мову та культуру.

Структура роботи відповідає поставленій меті та завданням дослідження. Вона складається зі вступу, 2 розділів, що поділяються на підрозділи, висновків до кожного розділу, списку використаних

джерел та літератури. Загальний обсяг курсової роботи становить 27 сторінок, з них основного тексту – 22 сторінка.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ СУБ'ЄКТИВНОЇ ТА ОБ'ЄКТИВНОЇ МОДАЛЬНОСТІ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

1.1. Поняття категорії модальності в сучасній китайській мові

Сучасні дослідження категорій модальностей. Експерти, які зосередилися на вивченні китайської граматичної системи, включають Хуа Лін, Чжао Юнпін, Лі Цзіньсі та Лю Шижун та інші. Лю Шисян розуміє модальність як спосіб розрізняти речення з однаковою концепцією, але з різними експресивними цілями. Ван Ляо І також присвячує частину своєї наукової роботи категорії модальності та її формальні приклади в мові; теорія О.В. Бондарка, заслуговує особливої уваги про функціонально-семантичні поля в лінгвістичній системі та функції моделей поля в тексті та мовленні. Сама категорія модальності постає як комплекс ФСП, у межах якого аналізуються певні типові ситуації. Таким чином, одна з основних мовних категорій – модальність – характеризується складною семантичною структурою і постає як складна група об'єктів, що становлять макрополе. Традиційно під синтаксичною модальністю розуміють граматичні та синтаксичні ознаки, що виражають зв'язок речення з дійсністю та ставлення мовця до змісту речення. Стосовно категорії модальності необхідно звернути увагу на деякі відмінності, які виникають у засобах і способах вираження категорії модальності та в класифікації основних модальних речень китайської мови. Ці відмінності в основному пов'язані з проблемою розрізнення частин мови в китайській мові. Враховуючи особливу структуру китайської граматичної системи, вивчення модальних типів значень заслуговує на особливу увагу.

Проблеми категорії модальності в китайській мові. В основі граматичної системи китайської мови лежать категорії слів, які ще

називають лексико-граматичними категоріями або лексико-семантичними категоріями, кожна з яких характеризується єдністю основних семантичних і граматичних ознак. Як О.О. Драгунов, справедливо зауважив ці категорії, не розібравшись у них, досить складно аналізувати структурні особливості розмовної китайської мови. Це тому, що, хоча останнім часом було написано багато робіт про граматичну структуру китайської мови, вони явно не обґрунтовують жодної конкретної теорії чи класифікації. Наприклад, О.О. Драгунов наводить концепцію А. Масперо, який заперечує існування частин мови в китайській мові, але водночас висловлює свої уявлення про типи дієслів у китайській мові. Загалом деякі дослідники поділяють слова на частини мови, спираючись на класичну граматичну класифікацію частин мови європейської школи та на основі їх значень. Лі Цзіньсі і Лю Шичжу вважають, що граматичний центр китайської мови зосереджений в синтаксисі, оскільки слова, як правило, не мають зовнішніх морфологічних ознак, за якими їх можна було б віднести до тієї чи іншої частини мови. Тому необхідно аналізувати не тільки морфологічні ознаки, а й виконані синтаксичні функції, що дає змогу зрозуміти, як слово функціонує в ролі того чи іншого члена речення, як воно співвідноситься з іншими словами, а також формальні елементи. Категорія модальності в китайській мові відноситься до граматичних категорій, які виражають ставлення мовця до висловлювання, а також вказують на його або її переконання щодо правдивості сказаного. У китайській мові існує кілька способів вираження модальності, зокрема:

1. Частки модальності: наприклад, "也许" (yěxǔ - можливо), "应该" (yīnggāi - повинен), "可能" (kěnéng - можливо).

2. Дієслова модальності: наприклад, "能" (néng - могли), "该" (gāi - повинен), "必须" (bìxū - мусити).

3. Дієслова стану: наприклад, "好像" (hǎoxiàng - здавалося б), "似乎" (sìhū - здається).

4. Дієслова переходу: наприклад, "可能变成" (kěnéng biànchéng - може стати), "会变成" (huì biànchéng - буде станом на).

Крім того, модальність може виражатися в інтонації та формулюванні, що вказує на ступінь впевненості мовця в тому, що він говорить. Наприклад, "也许我会去" (yě wǔ wǒ hù qù - можливо, я піду), "我应该去" (wǒ yīngāi qù - я повинен піти), "他好像不在家" (tā hǎoxiàng bù zài jiā - здається, його немає вдома).

Таким чином, Люй Шусян досліджує значення модальності та стверджує, що існують позитивні та заперечні речення, і що питальні речення можна розглядати як проміжний варіант, а також розглядає такі категорії, як можливість, дозвіл, ймовірність, необхідність, обов'язок та примус. Сюй Цзіннін присвячує своє дослідження когнітивному аналізу категорії модальності в сучасній китайській мові, зосереджуючись на моделях речень (句类 - Jù lèi), модальних частках (语气助词 - yǔ qì zhù cí), модальних дієсловах (допоміжному та перфектному) (请态助动词/实义动词 - Qíngtài zhùdòngcí/shí yì dòngcí), (请态副词 - Qíngtài fùcí), іменники, сполучники (连词 - Liáncí) і заперечні прислівники (否定副词 - Fǒudìng fùcí), які, серед іншого, використовуються для опису ставлення мовця. Ставлення мовця до дійсності та суб'єктивне ставлення слухача. — це форми мовлення, що виражають ставлення мовця до дійсності й суб'єктивне ставлення

слухача до мовця. Сучасні китайські вчені також приділили увагу вивченню модальних часток, визначивши їх як спосіб врахування не тільки комунікативного наміру мовця та його ставлення до комунікативної ситуації, а й особливостей роботи реалізації установки мовця до слухача в розмові. О. С. Ахманова розглядає модальність як концептуальну категорію, що позначає ставлення мовця до мовлення та відношення мовлення до дійсності; згідно з М. Ю. Блохом, модальність як категорія в англійській мові «проявляється в області граматичних елементів мови та в області лексичних і номінативних елементів. Воно зустрічається як у сфері граматичних елементів мови, так і в області лексичних і номінативних елементів». У цьому сенсі будь-яке слово, яке виражає оцінку навколишньої дійсності, має бути визначене як модальне. М. Грешпел розрізняє три аспекти модальності: «загальну модальність» (основну модальність), чотири модальності в ній (повідомлення, питання, наказ і бажання), «добровільну модальність» і «модальність істини» (правда). Автор зазначає, що «спонукальна модальність» виражає ставлення особи до дії, а «істинна модальність» — ступінь віри в висловлювання мовця.

На думку Г. А. Золотової, визначення категорії модальності включає три значення:

1. Співвідношення між висловлюванням і дійсністю з точки зору мовця;
2. Ставлення мовця до сказаного;
3. Ставлення суб'єкта до дії.

Л. С. Єрмолаєва поділяє модальність на «внутрішню» і «зовнішню». «Внутрішня» модальність виражає ставлення суб'єкта дії до дії, а «зовнішня» — ставлення змісту речення до дійсності з точки зору реальності – ірреальності (І тип) і ступінь віри мовця в

повідомлені факти (тип II). Л. С. Єрмолаєва виділяє два типи модальностей, але насправді її класифікація включає три модальності, зміст яких близький до аналізованого Г. А. Золотової. Таким чином, особливістю внутрішньої модальності є те, що цей тип дає не модальні ознаки всього речення, а лише модальні ознаки відношень усередині речення (тобто «внутрішню модальність»). Основним способом вираження модальних відношень між предметом і дією в українській мові є модальне дієслово. Входить до складу способової частини присудка складного дієслівного дієслова в реченні й виражає ставлення мовця до дії, про яку йдеться в реченні.

Зовнішня модальність I типу виражає відношення між змістом висловлювання та дійсністю в плані реальність – ірреальність. В основу протиставлення реальність - ірреальність Л. С. Єрмолаєва покладено згоду чи незгоду між змістом висловлювання та дійсністю, причому основним засобом цього є форма модальності.

Це пояснюється тим, що цей тип методу виражає ступінь впевненості чи сумніву (або невпевненості) мовця щодо змісту висловлювання. Значення цієї модальності передається, наприклад, за допомогою модального дієслова, яке виконує другорядну функцію і вказує на модальний зв'язок з усім реченням.

1.2. Специфіка категорії суб'єктивної та об'єктивної модальності в китайській мові

Таким чином, можна говорити про розмежування таких понять, як об'єктивна і суб'єктивна модальність. Сутністю пропозиційної модальності є об'єктивна модальність, яка виражає відношення речення до дійсності в термінах реальності/нереальності. Значення об'єктивної модальності, тобто значення, яке фіксує відношення речення до дійсності в термінах реальності/нереальності, присутнє в кожному реченні. Об'єктивна модальність виражає відношення

речення-висловлювання до дійсності і є необхідною характеристикою речення для того, щоб подати повідомлення як минуле, теперішнє чи майбутнє (нереальне). Слід пам'ятати, що будь-яке твердження протиставляє фактичний зміст або вислів індивідуальній оцінці висловлених фактів або способу. Таким чином, модальність можна визначити як активну розумову операцію, яку мовець виконує над змістом, що міститься у вислові. Модальність як частина висловлювання, що виконує основну комунікативну функцію, пов'язана з модальними значеннями складових одиниць висловлювання. Він представлений суб'єктивною модальністю, яка представляє ставлення мовця до повідомлюваного змісту і присутня не у всіх висловлюваннях. Як і об'єктивна модальність, суб'єктивна модальність властива не тільки висловлюванням, а й іншим синтаксичним одиницям і текстам. Тому погоджуємося з Г.Я. Солганіка, ця суб'єктивна модальність є загальносинтаксично-мовною категорією. Універсальний характер суб'єктивної модальності виявляється в переході від мовлення до мовлення. На рівні мови суб'єктивна модальність існує як можливість, а її повна реалізація відбувається в мовленні. Суб'єктивна модальність є центральною категорією модальних конструкцій, оскільки проявляється переважно в текстових і вокальних конструкціях. Таким чином, суб'єктивна модальність накладається на об'єктивну модальність, і в окремих висловлюваннях з'являються модальні значення різних вимірів.

Об'єктивна модальність є обов'язковою ознакою будь-якого висловлювання та однією з категорій, що утворюють предикативну одиницю речення. Цей тип модальності виражає відношення повідомлюваного до дійсності в термінах реальності та ірреальності. Основним засобом оформлення модальності в цій функції є категорія

способу дієслова. Основним засобом вираження дійсної предметної модальності є часові форми дієслів у дійсному способі. Нереальні предметно-модальні значення виражаються формами умовного способу дієслів.

Суб'єктивна модальність відображає ставлення мовця до висловлювання (впевненість/питання, згода/незгода, експресивна оцінка). Воно є факультативною ознакою висловлювання, і його семантичний обсяг ширший за семантичний обсяг об'єктивної модальності. До мовних способів вираження цього типу модальності належать порядок слів, інтонація, повтор слів, модальні слова й дієслова, вигуки, оклики, вставні слова, порядок слів у реченні. Семантичною основою суб'єктивної модальності є поняття оцінки в широкому розумінні, яке включає не тільки логічну кваліфікацію повідомлюваного змісту, але й емоційні реакції всіх видів.

План змісту китайської суб'єктивної модальності базується на таких значеннях як:

1. Вираження **бажання та прагнень:**

Вживання модальних слів та виразів, які виражають особисті побажання, наприклад: "я хочу" (我想 - wǒ xiǎng), "я би хотів" (我想要 - wǒ xiǎng yào); 我想去北京旅行。(Wǒ xiǎng qù běijīng lǚxíng.) - "Я хочу подорожувати до Пекіна."

Використання граматичних конструкцій, що підкреслюють особисті бажання або цілі.

2. Вираження **намірів та планів:**

Вживання модальних дієслів для вираження намірів або намагань, наприклад: "я планую" (我打算 - wǒ dǎsuàn), "я намагаюся" (我试图 - wǒ shìtú); 我打算明天去购物。(Wǒ dǎsuàn míngtiān qù gòuwù.) - "Я планую сходити за покупками завтра."

Використання конструкцій, що вказують на майбутні дії або плани.

3. Вираження впевненості та сумніву:

Вживання модальних слів або виразів для вираження ступеня впевненості чи сумніву, наприклад: "я впевнений" (我确信 - wǒ quèxìn), "я не впевнений" (我不确定 - wǒ bù quèdìng); 我不确定这个计划是否可行。(Wǒ bù quèdìng zhège jìhuà shìfǒu kěxíng.) - "Я не впевнений, чи цей план можливий."

Використання фраз з певними модальними дієсловами, які виражають сумнів чи невизначеність.

4. Вираження особистих думок та переконань:

Вживання модальних слів або фраз, які виражають особисті думки та переконання, наприклад: "я вважаю" (我认为 - wǒ rènwéi), "на мою думку" (依我看 - yī wǒ kàn); 依我看, 这本书很有趣。(Yī wǒ kàn, zhè běn shū hěn yǒuqù.) - "На мою думку, ця книга дуже цікава."

Використання граматичних конструкцій, що підсилюють особисті думки або ставлення до висловленого.

План змісту об'єктивної модальності в китайській мові базується на наступних значеннях:

1. Вираження можливості: (能力 - nénglì). (我能力说中文。 - Wǒ néng lì shuō zhōngwén.) - "Я можу говорити китайською мовою":

Виражає можливість здійснення дії або стану.

2. Вираження бажання: (愿意 - yuànyì) (我愿意去电影院。 - Wǒ yuànyì qù diànyǐngyuàn.) - "Я хочу піти в кіно".

Відображає волю або бажання мовця щодо виконання дії.

3. Вираження потреби: (必须 - bìxū) (你必须通过这个测试。 - Nǐ bìxū tōngguò zhège cèshì.) - "Ти повинен здати цей тест."

Позначає необхідність або обов'язок виконання дії.

4. Вираження необхідності : (应该 - yīnggāi) (你应该改正这个错误。 - Nǐ yīnggāi gǎizhèng zhège cuòwù.) - "Ти маєш виправити цю помилку."

Вказує на те, що дія або стан є доцільним або рекомендованим.

5. Вираження обов'язків: (要 yào) (你要去工作。 - Nǐ yào qù gōngzuò.) - "Ти маєш піти на роботу."

Показує необхідність або вимогу виконання дії або стану.

6. Вираження дозволу: (可以 - kěyǐ) (你可以拿我的书。 - Nǐ kěyǐ ná wǒ de shū.) - "Ти можеш взяти мою книгу."

Виражає дозвіл на здійснення дії або стану.

Значення цих об'єктів відображають різні аспекти ставлення мовця до дії чи ситуації, утворюючи складну мережу можливих виразів у китайській мові. Кожен із цих елементів відображає певний аспект об'єктивності та визначає семантичний контекст .

Висновки до 1 розділу

Підсумовуючи наведену вище інформацію, можна зробити висновок, що в сучасній китайській мові існує дві категорії: суб'єктивна модальність і об'єктивна модальність. У статті аналізується поняття модальності як лінгвістичної категорії та її значення в структурі мовних виразів.

Проаналізовано особливості репрезентації суб'єктивної та об'єктивної модальностей у китайській мові. Проаналізовано особливості вираження лексико-семантичними та синтаксичними засобами з урахуванням особливостей китайської лінгвістичної системи.

Проаналізовано різні підходи та теорії видатних лінгвістів щодо розуміння модальностей у китайській мові. Зокрема, проаналізовано погляди вчених на поняття модальності, її класифікацію та роль у мовній репрезентації.

Аналізуються також семантичні та синтаксичні аспекти об'єктивної та суб'єктивної модальностей. Визначено основні характеристики кожної модальності та їх вплив на сприйняття розмовної китайської мови.

Результати цього дослідження становлять важливий внесок у розуміння модальності китайською мовою та забезпечують краще розуміння використання модальності в різних контекстах спілкування.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ВИРАЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ СУБ'ЄКТИВНОСТІ ТА ОБ'ЄКТИВНОСТІ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

2.1.Вираження суб'єктивних і об'єктивних модальних значень у китайській мові за допомогою лексико - граматичних засобів

У китайській мові вираження суб'єктивних та об'єктивних модальних значень відбувається за допомогою різних лексико-граматичних засобів, що відрізняються від українських. Однією з ключових відмінностей є використання модальних дієслів та прислівників, що вказують на ймовірність, можливість чи обов'язок. Такі засоби виражають суб'єктивність та об'єктивність висловлення. Крім того, існують модальні слова та прислівники, що додають висловленню певний відтінок суб'єктивності або об'єктивності. Контекст та інтонація також впливають на тлумачення модальних виразів. Китайська мова також використовує частинки та специфічну тонову організацію слів для вираження модальності. Додаткові способи включають синтаксичні фразеологізми та повтори. Ця різноманітність дозволяє точніше виражати відношення до подій та стверджень, забезпечуючи більшу ясність та виразність у комунікації.

2.2.Роль модальних дієслів у вираженні суб'єктивного і об'єктивного модального значення в китайській мові

Модальні дієслова відіграють важливу роль у вираженні суб'єктивності та об'єктивності в китайській мові. Ці дієслова допомагають визначити впевненість мовця в тому, що він говорить, і відображають його ставлення до подій і висловлювань. Наприклад, дієслова ймовірності 可能 (kěnéng - ймовірно), дієслова 应该 (yīnggāi - слід) і 会 (huì - буду) виражають ймовірність або необхідність і відображають об'єктивну точку зору.

З іншого боку, такі дієслова, як 想 (xiǎng), 认为 (rènwéi) і 觉得 (juéde) виражають суб'єктивні думки, переконання і почуття. Ці дієслова підкреслюють особисту точку зору мовця і роблять мову більш особистою.

Звичайно, ось деякі приклади модальних дієслів у китайській мові, які виражають суб'єктивні та об'єктивні модальні значення:

Об'єктивність:

- 可能 (kěnéng) - можливо: 今天下雨, 可能会取消比赛。(Jīntiān xiàuyǔ, kěnéng huì qǔxiāo bǐsài.) - Сьогодні йде дощ, можливо відміняться змагання.
- 必须 (bìxū) - повинно бути: 你必须学会游泳。(Nǐ bìxū xuéhuì yóuyǒng.) - Тобі потрібно навчитися плавати.
- 必然 (bìrán) - обов'язково, неunikнено: 每个人都会死, 这是必然的。(Měi gèrén dōu huì sǐ, zhè shì bìrán de.) - Кожен помре, це неunikнено.
- 应当 (yīngdāng) - слід, має: 你应当尊重其他人的意见。(Nǐ yīngdāng zūnzhòng qítārén de yìjiàn.) - Ти повинен поважати думку інших людей.

Суб'єктивність:

- 想 (xiǎng) - думати, хотіти: 我想他会来参加派对。(Wǒ xiǎng tā huì lái cānjiā pàiduì.) - Я думаю, що він прийде на вечірку.
- 觉得 (juéde) - відчувати, вважати: 我觉得这个决定是正确的。(Wǒ juéde zhège juédìng shì zhèngquè de.) - Я вважаю, що це правильне рішення.

– 也许(yěxǔ) - можливо, може бути: 他也许会迟到, 他总是这样。
 。 (Tā yěxǔ huì chídào, tā zǒngshì zhèyàng.) - Можливо, він запізниться, він завжди так робить.

应该(yīnggāi) - слід, повинно: 我们是邻居, 应该互相帮助。

(Wǒmen shì línjū, yīnggāi hùxiāng bāngzhù.) - Ми сусіди і повинні допомагати один одному.

Ці приклади показують, як модальні дієслова можуть виражати різні ступені суб'єктивності та об'єктивності у китайській мові, допомагаючи говорячому передати свої думки та переконання.

Дієслова також можуть змінювати своє значення залежно від контексту і тону голосу, що дозволяє їм виражати відтінки суб'єктивності та об'єктивності. Модальні дієслова дозволяють мовцям точніше виражати свої почуття і думки та відображати своє ставлення до того, що вони говорять, роблячи комунікацію ефективнішою і зрозумілішою.

2.3. Використання модальних часток для вираження суб'єктивного і об'єктивного модального значення в китайській мові

Модальні частки є важливим лексико-граматичним засобом вираження суб'єктивності та об'єктивності в китайській мові. Ці частки додають висловлюванню відтінків суб'єктивності або об'єктивності та виражають ставлення мовця до того, що він говорить.

Наприклад, частка "吧" (ba) використовується для вираження пропозиції або рекомендації, надаючи висловлюванню суб'єктивного характеру. Наприклад, "我们走吧" (Wǒmen qù ba) означає "Ходімо".

Частка "了" (le) робить вираз більш об'єктивним, вказуючи на зміну стану або завершення події. Наприклад, "他走了" (Tā zǒu le) - "Він вже пішов".

Таким чином, модальні частки дозволяють мовцям висловлювати свої думки, переконання та ставлення до події чи висловлювання більш суб'єктивно чи об'єктивно. Це робить спілкування більш точним і виразним, передаючи не тільки саме повідомлення, але й емоційний тон мовця. У китайській мові модальні частки важливі для вираження суб'єктивності та об'єктивності мовлення. Як і українські модальні частки, вони мають різні значення і вживаються в різних контекстах для вираження емоційного забарвлення та комунікативної прагматики. Наприклад, частка "了" (le) використовується для позначення завершення дії або зміни стану, тоді як "吧" (ba) - для вираження пропозиції або побажання. Частка "啊" (a) виражає здивування або гнів, "吗" (ma) використовується для формування питання, а "呢" (ne) може виражати продовження дії або питання про контекст. Ці частки допомагають передавати суб'єктивні конотації та емоції і сприяють ефективному спілкуванню між співрозмовниками. Вони також є важливим компонентом китайської прагматики, оскільки можуть змінювати значення залежно від контексту і тону. Ці різноманітні модальні частки відображають культурні та соціальні аспекти спілкування, а їх правильне використання сприяє точному та емоційному мовному обміну.

Висновки до 2 розділу

У цьому розділі на основі аналізу різних лексичних і граматичних засобів розглядаються особливості вираження суб'єктивності та об'єктивності в сучасній китайській мові. До засобів вираження суб'єктивності та об'єктивності належать модальні дієслова, модальні частки та інші лексико-граматичні структури. Вираження суб'єктивних та об'єктивних аспектуальних значень є важливою темою в сучасній китайській мові, оскільки це впливає на точність і зрозумілість комунікації. Такі модальні дієслова, як "可能" (можу) та "应该" (повинен) дають можливість виразити об'єктивність, вказуючи на можливість або необхідність виконання дії. З іншого боку, такі дієслова, як "想" (думаю) і "觉得" (відчуваю) допомагають виразити суб'єктивність, висловлюючи особисті думки та переконання. Модальні частки, такі як "了" і "吧", також відіграють важливу роль у вираженні модальності, додаючи мовленню емоційного забарвлення та комунікативної прагматики. Різноманітність лексики та граматичних засобів китайської мови сприяє чіткому та зрозумілому спілкуванню між співрозмовниками, дозволяючи точно та ефективно виражати суб'єктивні та об'єктивні модальності. Важливо також звертати увагу на контекст і тон, які можуть впливати на інтерпретацію модальних виразів у китайській мові.

ВИСНОВКИ

Дослідження категорій суб'єктивної та об'єктивної модальності в китайській мові показує, що ці поняття відіграють важливу роль у розумінні комунікації та передачі смислу в мовленні. Суб'єктивність та об'єктивність можуть виражатися за допомогою різних лексичних та граматичних засобів, які визначаються не лише граматичною структурою речення, але й семантичними нюансами та контекстом вживання.

У Розділі 1 проаналізовано теоретичні аспекти модальності в китайській мові, визначено її поняття та властивості. Зокрема, з'ясовано, що суб'єктивна модальність пов'язана з особистими думками та почуттями мовця, тоді як об'єктивна модальність виражає реальність або ймовірність події.

А у Розділі 2 присвячено способам вираження цих категорій у мові, зокрема модальним дієсловом і модальним часткам. Роль і функціональне значення цих елементів було детально проаналізовано, щоб дати читачеві розуміння того, як вони впливають на вираження суб'єктивності та об'єктивності в мовленні.

Останні дослідження підкреслюють важливість не лише розуміння теоретичних концепцій модальності, а й застосування їх у мовленні на практиці. Розуміння та використання цих інструментів може допомогти ораторам точніше та ефективніше висловлювати свої думки та розуміти інших ораторів. Такий підхід сприяє розвитку мовних навичок і покращує здатність спілкуватися китайською мовою.

论文摘要

摘要: 本课题探讨了在现代汉语中表达主观性和客观性的特点。研究旨在分析汉语中的主观和客观语气的语言特征, 以及它们在语言交际中的作用和应用。通过对语气范畴的概念和相关理论的探讨, 以及汉语中主观和客观语气的语言现象进行观察和分析, 揭示了它们的表达方式和语言形式。

研究发现, 汉语中通过使用不同的语言手段, 如语气助词, 动词和形容词, 来表达主观和客观语气。其中, 主观语气常常通过语气助词和情感色彩浓厚的词语来体现, 而客观语气则更倾向于使用客观性强, 中性的词汇和结构。此外, 研究还考察了不同因素对主观语气使用的影响, 如说话者的社会地位和交际环境, 以及情感色彩和语气对话语的影响。

通过对知名语言学家对于语气概念和作用的观点的综合分析, 以及对汉语和乌克兰语之间语气表达的比较研究, 揭示了不同语言文化揭示了不同语言文化间的差别和共通之处。在比较研究中, 发现了汉语和乌克兰语在语气表达方面的相似之处, 例如都有情感色彩丰富的语气助词和词汇。但也发现了它们之间的差别, 如在语气助词的使用频率和表达方式上存在差别。

总的来说，本研究的结果对于更好地理解 and 运用汉语中的语气表达，以及促进跨文化交流和翻译工作具有重要意义。进一步的研究可以从语音，语调和语境等方面深入探讨汉语中语气表达的特点和规律，以及其与语言文化的关系。

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. А.В. Бондарко, Є.І. Беляєва, Л.А. Бірюлін та ін.(1990) Теорія функціональної граматики. Темпоральність. Модальність. Л.: Наука, – 263.
2. Вихованець І. Р.(1982) Граматика української мови. Київ.
- 3.Захарова, В. А.(2012) Суб'єктивна епістемічна модальність у складнопідрядних реченнях з підрядними об'єктивними : Філологічні науки за кордоном: матеріали І Міжнар. наук. конф.. - 123-125.
4. Любимова Ю. С.(2015) Типи модальних значень в сучасній китайській мові // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. – 95-96.
5. Любимова Ю.С.(2021) Інтерсуб'єктивний вимір дослідження модальних маркерів у сучасній китайській мові.
6. Любимова Ю.С.(2019) Засоби реалізації категорії оптативності в сучасній китайській мові.
7. Любимова Ю.С.(2021) Поняття інтерсуб'єктивності у процесі дослідження категорії модальності в сучасній китайській мові.
- 8.Ткачук, В. М. (2003). Категорія суб'єктивної модальності (Монографія / Вадим Миколайович Ткачук; Наук. ред., передмова А.П. Загнітко). Тернопіль: Підручники й посібники.
9. Bybee J. L.(1994) The evolution of grammar: Tense, aspect, and modality in the languages of the world. Chicago : University of Chicago Press - 398 p
10. Davidson D.(2001) Subjective, Intersubjective, Objective. Oxford University Press.
- 11.Langacker R. W.(1985) Observations and speculations on subjectivity. *Typological Studies in Language*. Amsterdam, P. 109.
12. LANGACKER R. W.(1990) Subjectification. *Cognitive Linguistics*. Vol. 1, no. 1. P. 5–38

13. Nuyts J.(2001) Subjectivity as an evidential dimension in epistemic modal expressions.*Journal of Pragmatics*. Vol.33, no.3.P.383–400.
14. Traugott E.C.(2010) (Inter)subjectivity and (inter)subjectification: A reassessment. *Subjectification, Intersubjectification and Grammaticalization* / edited by Davidse K., Vandelanotte L. & Cuyckens H. Berlin, New York: De Gruyter Mouton,P.1–42.
- 15.丁健(2019). 语言的“交互主观性”—内涵、类型与假说. 当代语言学. 第 21 圈. 第 3 期. 333-349.
16. 卢福波(2015)《对外汉语教学实用语法》—北京：北京语言大学出版社，451.
17. 吕叔湘, 朱德熙(2018). 语法修辞讲话. 北京：商务印书馆, 2018. 416 页.
18. 孔箜(2008)《现代汉语插入语简析》—四川：四川师范大学硕士学位论文.54.
19. 徐晶凝(2008). 现代汉语语话情态研究的. 昆仑出版社.
20. 王力(1987)《中国语法理论》—台北：蓝灯出版社.
21. 崔诚恩(2002).现代汉语情态副词研究：[博士学位论文]．北京：中国社会科学院.
22. 崔蕊(2008).“其实”的主观性和主观化．语言科学.
23. 刘丹青(2004).汉语里的一个内容宾语标句词．庆祝《中国语文》创刊周年学术论文集．北京：商务印书馆.
24. 刘利平(2010).“难道”演变的主观性与主观化分析：[硕士学位论文]．河北：河北师范大学.
25. 刘嵌(2008).“我说”的语义演变及其主观化．语文研究.

26. 罗耀华、刘云(2008).揣测类语气副词主观性与主观化 . 语言研究.
27. 齐春红(2006).现代汉语语气副词研究 : [博士学位论文] . 武汉 : 华中师范大学博士论文.
28. 沈家煊(2001).语言的“主观性”和“主观化”.外语教学与研究.
29. 王力(1985).中国现代语法 . 北京 : 中华书局.
30. 武果(2009) . 副词“还”的主观性用法 . 世界汉语教学.
31. 张伯江(2005) . 功能语法与汉语研究 . 语言科学.
- 32.徐晶凝(2008).现代汉语语话情态研究.北京:昆仑出版社.387页.